

Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет



ГЛОБАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ В БІЗНЕСІ

Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції



15 травня 2026 року



Харків – 2026

**Міністерство освіти і науки України
Департамент агропромислового розвитку
Харківської обласної військової адміністрації**

**Державний біотехнологічний університет
Академія економічної освіти Молдови (м. Кишинів, Молдова)
Університет прикладних наук RISEBA (м. Рига, Латвія)
Інтегральний університет (м. Лакхнау, Індія)
Кентерберійський університет Крайст-Черч (м. Кентербері, Великобританія)
Сілезька академія (м. Катовіце, Польща)
Державний Університет «Київський авіаційний інститут»
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Київський національний університет технологій та дизайну
Львівський торговельно-економічний університет
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет «Львівська політехніка»**

ГЛОБАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ В БІЗНЕСІ

**Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції**

15 травня 2026 року

Конференція проведена в межах реалізації грантового проекту «Supporting the Digital Transformation of Higher Education in Ukraine: Creating a Network of Centers for Innovative Learning and Research» (DITEL) (№ 101237908) напряму Розвиток потенціалу вищої освіти програми Європейського союзу Еразмус+.

Конференція проведена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Погляди та думки, висловлені в цьому документі, належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу або Європейської комісії. Ні Європейський Союз, ані орган, що надав грант, не несуть за них відповідальності.



**Co-funded by
the European Union**



Харків - 2026

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Михайлов В.М., д-р техн. наук, проф. (*голова оргкомітету*);

Серік М.Л., канд. техн. наук, доцент; **Ларіна Т.Ф.**, д-р екон. наук, проф.;

Гросул В.А., д-р екон. наук, проф.; **Філімонов Ю.Л.**, канд. екон. наук, доц.
(*заступники голови оргкомітету*).

Члени оргкомітету:

Воловик І.А., канд. екон. наук, доц.; **Ганущак-Єфіменко Л.М.**, д-р екон. наук, проф.;

Гоель А.К., доц.; **Гуцул Т.А.**, канд. екон. наук, доц.; **Джексон Тім;**

Домбровскіс В., д-р філософії; **Зубков С.О.**, д-р екон. наук, проф.;

Кравченко О.М., д-р екон. наук, доц.; **Кучер Л.Ю.**, д-р екон. наук, проф.;

Ломовських Л.О., д-р екон. наук, проф.; **Миронов Ю.Б.**, д-р екон. наук, доц.;

Несторенко Т.П., канд. екон. наук, доц.; **Пашенко Ю.В.**, канд. екон. наук, доц.;

Сукачова С.М., канд. екон. наук, доц.; **Штанько Т.М.**, **Яковлева В.П.**

Глобальні економічні трансформації та цифрові інновації в бізнесі [Електронне видання]: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 15 травня 2026 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2026. – 687 с. Електронні текстові дані. - Режим доступу: <http://btu.kharkov.ua/nauka/konferentsiyi/>
DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.20489970>

До збірника матеріалів увійшли тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Глобальні економічні трансформації та цифрові інновації в бізнесі», що відбулася 15 травня 2026 року у Державному біотехнологічному університеті.

Матеріали збірника відображають результати наукових досліджень і практичних напрацювань, присвячених сучасним тенденціям розвитку економіки, цифровізації бізнес-процесів, інноваційним технологіям управління та трансформації глобальних ринків.

Видання розраховане на вчених, викладачів, здобувачів освіти та фахівців, які займаються питаннями економічного розвитку, цифрової економіки та підприємництва..

Представлені у матеріалах конференції тексти тез доповідей подано в авторській редакції. Автори тез несуть повну відповідальність за зміст публікації, а також добір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, наукової термінології, власних імен та посилань на літературні джерела.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ГЛОБАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ, ВИКЛИКИ ТА СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	18
Chernykhivska A. Economic and Managerial Transformations in Hospitality Business	19
Lomovskykh L., Goel Amit Kumar Comparative Analysis of the Development of Agriculture in Ukraine and India	22
Андрющенко І.С., Надточий Г.О. Гармонізація податкового законодавства України з нормами Європейського Союзу	24
Антощенкова В.В., Дорофєєва А.О. Соціально-економічний розвиток України в умовах воєнного стану	26
Бабець І.Г. Глобальні тренди підприємницької діяльності в контексті цифрової трансформації	29
Бендасюк С.П., Марценюк О.П. Сценарії повоєнного розвитку економіки України в умовах глобальних змін	32
Березорудський А.М., Михайлов В.В. Статистичне дослідження тенденцій розвитку світового ринку праці	34
Богданова Н.Г. Вплив геополітичних конфліктів на світові ринки	37
Болквадзе Н.І. Міжнародна логістика в умовах геополітичних конфліктів та глобальних економічних трансформацій	40
Дідур К.М. Інноваційна трансформація агропродовольчої сфери як чинник зміцнення продовольчої безпеки	43
Дмитрук В.О. Парадигмальна трансформація організаційних форм бізнесу: від ієрархічних структур до цифрових екосистем	46
Душкін С.С. Цифрові рішення для управління «зеленими» активами в урбанізованому середовищі	47
Жданова Л.Л. Сучасні тренди сукупного попиту світової економіки	49
Іванієнко В.В. Ключові особливості та стратегії виходу на світовий ринок: теоретико-методологічні аспекти	52
Ільїна М.В. Резилієнтність економіки в умовах глобальних трансформацій: тенденції та виклики	55
Кравченко Ю.М. Неоінституціоналізм у дослідженні глобальних економічних трансформацій цифрової доби	57
Лисенко Г.П. Виклики для безпечності харчових продуктів в умовах циркулярної економіки	60
Макогон В.В., Зателепа В.К. Фіскальні детермінанти фінансової стійкості аграрних підприємств в умовах трансформації податкової системи	61
Маренич Т.Г. Молочне скотарство України в умовах динамічних змін	63
Маслова О.О. Функціонування страхового ринку України під час війни	69
Музиченко М.В. Перспективи розвитку африканського ринку природного газу в сучасних геополітичних умовах	73

Нагаєва Г.О., Мудрик К.С. Стан і проблеми вітчизняного банківського кредитування в умовах воєнного стану	75
Онофрійчук О.П., Корж І.І. Глобальні економічні трансформації: сучасні тренди, виклики та сценарії розвитку світової економіки	77
Постоловський В.О. Напрями трансформації економіки України в умовах повоєнного відновлення	79
Прядко О.М., Шуба Т.П. Трансформація рекламних кампаній підприємств у цифровій економіці	82
Рудаченко О.О. Вплив глобальних економічних трансформацій на розвиток територіальних громад	85
Сагайдак Б.С. Вектори стратегічного розвитку агропромислового комплексу України	87
Семенова Д.О., Токарик С.В. Вплив воєнного стану на розвиток національної економіки України в умовах глобалізаційних викликів	90
Семперович І.В. Глобальні економічні трансформації та їх вплив на забезпечення продовольчої безпеки	93
Сергєєв О.М., Половко Д.І. Сучасні тренди публічного управління	96
Смородько П.В. Трансформація економічної поведінки підприємств в умовах воєнної нестабільності	98
Сьомченко В.В., Худоян Г.К. Хмарні трансформації як фактор глобальної економічної стійкості та цифрового переформатування світового бізнесу	101
Тронько С.Т. Тенденції розвитку досліджень діджиталізації в економіці	103
Філімонов Ю.Л., Ісаєвський А.В. Технологічна ефективність і сталий розвиток виробництва продукції рослинництва в Україні	106
Шандова Н.В., Кошовий Т.Е. Темпоральна гнучкість бізнес-моделей малих та середніх підприємств в умовах глобальної нестійкості	109
Ящишина І.В., Боднарчук Т.Л. Наукове проектування як інструмент інтернаціоналізації НДДКР	112
СЕКЦІЯ 2. ЦИФРОВІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ: СТРАТЕГІЇ, МОДЕЛІ ТА ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ	115
Kulinich O.A. Business development in the era of digitalization: strategic approaches, models, and tools	116
Volovyk I.A., Pavlenko O.S. AKIS as a Strategic Framework for Agribusiness Digitalisation and Extension	119
Андросова Т.В., Ушакова Н.Г., Кулініч О.А. Інвестиції у цифровий бізнес: тенденції та специфіка в Україні та світі	121
Антощенкова В.В., Бондар О.В. Ефективність бізнесу при впровадженні цифрових інструментів в умовах воєнного стану	124
Артюшок К.А., Мельничук А.Д., Чудинович С.О. Цифровізація бізнесу як стратегічний чинник розвитку сучасних підприємств	127
Березорудський А.М., Семененко Т.Р. Статистичний аналіз світової торгівлі	130

Білоусько Т.Ю. Цифрові технології як аспект запровадження інновацій на підприємстві	133
Бубенець І.Г., Тригуб О.Г. Соціальні мережі як інструмент удосконалення політики просування торговельного підприємства	134
Бухало О.В., Чеберко О.Ю. Цифровізація управління аграрним підприємством на основі економіко-математичного моделювання використання земельних ресурсів	136
Величко К.Ю., Медкова Д.М. Адаптація експортного потенціалу підприємства у контексті виходу на ринок Європейського Союзу: цифрові та екологічні детермінанти	138
Григор'єв Д. Регулювання аграрного ринку в умовах продовольчих викликів і впровадження цифрових технологій	141
Дем'янюк О.Б. Цифровізація міжнародних контрактів: трансформація форм, механізмів та правового забезпечення	143
Зубенко С.О. Використання технологій штучного інтелекту в автоматизації бізнес-процесів підприємств	145
Іванієнко В.В. Теоретичні та прикладні аспекти моніторингу зовнішнього середовища підприємництва	147
Іванова Н.Г., Багмет В.В. Цифровізація бізнесу як інструмент публічної дипломатії Ірландії та Фінляндії (за матеріалами Генеральної дирекції державного казначейства Франції)	150
Кащена Н.Б., Борисовський О.А. Цифрові інструменти бізнес-аналітики в системі data-driven управління результативністю торговельного бізнесу	152
Клецков О.М., Сушко Л.Ф. Штучний інтелект як фактор цифровізації бізнесу	156
Коваль Л.А., Євтушок М.С. Цифровізація бізнесу: стратегії, моделі та інструменти розвитку	158
Кулакова С.Ю. Цифрова зрілість підприємств як драйвер конкурентоспроможності в умовах глобальної цифрової економіки	161
Кучер Л.Ю., Марущак В.О. Трансформація бізнесу в цифрову епоху: стратегічні вектори, моделі та інструментарій	164
Макогон В.В., Круглов Д.О. Інноваційні цифрові технології в системі оцінювання інвестиційної привабливості нерухомості	167
Мінкович В.Т., Юденко К.Р. Трансформація державної політики підтримки малого бізнесу в умовах воєнного стану та повоєнного відродження України	169
Осадчий М.Л. Цифровізація управління підприємницькою діяльністю у сфері водного транспорту України як чинник підвищення конкурентоспроможності	171
Павлик О.Б., Литвинюк Д.М. Цифровізація туристичного бізнесу в Австрії: сучасні тенденції та перспективи розвитку	174
Пахуча Е.В., Яровенко Я.С. Цифрові інструменти брендингу в розвитку лояльності споживачів ресторанного бізнесу	176
Пащенко Ю.В., Гуров С.О. Розвиток франчайзингу в епоху глобальних економічних трансформацій	179

**Кулакова С.Ю., канд. екон. наук, доцент
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», Україна**

**Цифрова зрілість підприємств як драйвер конкурентоспроможності
в умовах глобальної цифрової економіки**

Сучасний розвиток світової економіки супроводжується глибокими змінами, які зумовлені швидким проникненням цифрових технологій, платформізацією бізнес-процесів та зростаючою значущістю даних як стратегічного ресурсу. Глобальна цифрова економіка диктує нові правила гри, де традиційні чинники конкурентоспроможності поступово відходять на задній план, а на перше місце виходять інновації, адаптивність і здатність інтегрувати цифрові рішення у всі аспекти діяльності компанії. У цьому контексті особлива увага приділяється поняттю цифрової зрілості підприємств, яка характеризує їхню готовність до викликів цифрового переходу, впровадження новаторських підходів та створення стійких конкурентних переваг. Висока цифрова зрілість забезпечує не тільки ефективну оптимізацію внутрішніх процесів, але й відкриває можливості для розробки нових бізнес-моделей, спрямованих на освоєння глобальних ринків і функціонування в умовах постійно змінюваного середовища.

Незважаючи на значний інтерес до теми цифрової трансформації, поняття цифрової зрілості як ключового чинника конкурентоспроможності залишається недостатньо дослідженим і вимагає подальшої наукової систематизації, що лише підсилює актуальність цього питання.

Наукові підходи [1-4] визначають цифрову зрілість як багатовимірну характеристику, що охоплює не тільки інтеграцію сучасних технологій у діяльність підприємства, але й включає технічні, управлінські, організаційні та поведінкові аспекти. На відміну від простого процесу цифровізації, який передбачає впровадження нових технологій, цифрова зрілість орієнтована на результат – спроможність підприємства ефективно використовувати цифрові інструменти для реалізації стратегічних цілей.

Враховуючи різноманіття концептуальних підходів, цифрову зрілість можна охарактеризувати як комплексну ознаку розвитку не лише технологічних рішень, але й управлінських методів та корпоративної культури. Саме ці складові дозволяють підприємствам формувати і масштабувати свої конкурентні переваги у світі, де правила гри постійно змінюються через динамічний розвиток цифрових економічних процесів.

У табл. 1 представлено структуру ключових елементів, які визначають цифрову зрілість підприємства. Проведена декомпозиція акцентує багатовимірний характер цього явища, адже основою для цифрової зрілості є інтеграція трьох ключових складових: технологічної, організаційної та поведінкової. Варто наголосити, що лише гармонійний і збалансований розвиток усіх цих компонентів може забезпечити ефективну трансформацію цифрового потенціалу підприємства у стійкі конкурентні переваги, які в довгостроковій перспективі сприятимуть його продуктивності та здатності до інновацій.

Таблиця 1.

Аналітична декомпозиція складових цифрової зрілості підприємства

Складові цифрової зрілості	Змістовна характеристика	Ключові інструменти та технології	Індикатори (метрики) оцінювання	Вплив на конкурентоспроможність	Типові ризики та обмеження
Технологічна	Рівень розвитку ІТ-інфраструктури, автоматизації та інтеграції цифрових рішень у бізнес-процеси	ERP, CRM, хмарні технології, AI, IoT, RPA	рівень автоматизації (%), частка цифрових операцій, ІТ-витрати/дохід	зниження витрат, підвищення продуктивності, масштабованість	високі інвестиційні витрати, технологічна залежність, кіберзагрози
Організаційна	Гнучкість структури управління, здатність до швидких змін, адаптивність бізнес-процесів	Agile, Scrum, BPM-системи, цифрові платформи управління	швидкість прийняття рішень, тривалість бізнес-процесів, рівень децентралізації	підвищення швидкості реакції на ринок, гнучкість стратегії	опір змінам, інституційна інертність, неузгодженість процесів
Аналітична (data-driven)	Здатність використовувати дані для прийняття рішень та прогнозування	Big Data, BI-системи, аналітичні платформи, машинне навчання	частка рішень на основі даних, точність прогнозів, швидкість обробки даних	підвищення якості рішень, зниження невизначеності, персоналізація	низька якість даних, складність інтеграції, дефіцит аналітиків
Кадрова (цифрові компетентності)	Рівень цифрових навичок персоналу та готовність до використання технологій	e-learning, digital training, HR-tech системи	частка персоналу з цифровими навичками, інвестиції в навчання, рівень digital literacy	підвищення ефективності впровадження інновацій, зростання продуктивності	дефіцит кадрів, витрати на навчання, “витік талантів”
Клієнтоорієнтована (digital CX)	Здатність формувати цифровий досвід клієнта та персоналізувати взаємодію	CRM, омніканальні платформи, чат-боти, AI-рекомендації	рівень задоволеності клієнтів (NPS), конверсія, утримання клієнтів	зростання лояльності, доходів, конкурентної диференціації	порушення приватності, залежність від платформ, репутаційні ризики
Інноваційна	Здатність генерувати та впроваджувати цифрові інновації	стартап-інтеграція, R&D, open innovation, цифрові лабораторії	частка інноваційних продуктів, швидкість виведення на ринок (TTM)	створення нових ринків, довгострокові конкурентні переваги	високий рівень невизначеності, ризик невдач
Стратегічна (цифрове управління)	Наявність інтегрованої цифрової стратегії та її узгодженість із бізнес-цлями	digital strategy, roadmap, KPI-системи, balanced scorecard	рівень досягнення цифрових KPI, ROI цифрових інвестицій	узгодженість розвитку, підвищення ефективності трансформації	формалізм стратегії, відрив від практики
Кібербезпекова	Рівень захисту даних, систем і цифрових активів підприємства	cybersecurity systems, encryption, SOC, risk management systems	кількість інцидентів, рівень захищеності, витрати на безпеку	зниження ризиків втрат, забезпечення довіри клієнтів	високі витрати, складність управління ризиками

Джерело: складено автором самостійно

У сучасному бізнес-середовищі цифрова зрілість підприємств виступає одним із ключових факторів забезпечення їх конкурентних переваг. Цей концепт відображає здатність компаній адаптуватися до динамічних змін, використовуючи цифрові технології для досягнення суттєвих економічних результатів, що стимулює трансформацію їхніх бізнес-процесів і стратегічного управління.

Особливу увагу приділяють впровадженню цифрових інструментів, які сприяють значному підвищенню операційної ефективності. Завдяки автоматизації, оптимізації використання ресурсів та скороченню витрат на виконання функціональних завдань підприємства здатні забезпечити собі більш стійкий фінансовий стан порівняно з конкурентами, які перебувають на нижчому щаблі цифрового розвитку.

Зростання рівня цифрової зрілості також відкриває нові перспективи для впровадження аналітичного підходу в управлінську діяльність. Використання даних як базису для прийняття рішень підвищує обґрунтованість управлінських заходів, покращує швидкість реакції на зміни ринкових умов і зменшує ризики, пов'язані з невизначеністю бізнес-середовища.

Крім того, цифрові інновації виступають основою для розробки нових продуктів, сервісів і моделей взаємодії з клієнтами. Персоналізація послуг і застосування інноваційних підходів у задоволенні потреб споживачів не лише сприяють зростанню їхньої лояльності, а й підвищують створення доданої цінності для кінцевого користувача. У межах глобальної цифрової економіки вирішального значення набувають такі чинники, як мережеві ефекти та платформні бізнес-моделі. Високий рівень цифрової зрілості надає компаніям змогу інтегруватися в ці екосистеми, що забезпечує масштабування операцій із мінімальними граничними витратами – фактор, який має особливу вагу в умовах швидкоплинного й конкурентного ринкового середовища.

Отже, цифрова зрілість слугує потужним рушієм для комплексних позитивних змін у структурі підприємства. Удосконалення бізнес-процесів сприяє створенню вищої доданої цінності продуктів і послуг, водночас зміцнюючи конкурентні позиції компанії на ринку та відкриваючи нові горизонти для її стратегічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Алі Рашид Халіфа Бумекайр Альмансурі. Діагностика цифрової зрілості у контексті інфокомунікаційних ресурсів підприємства. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2025. № 2 (32). С. 141-151. 2. Zheng X. Digital Maturity and Business Model Evolution in Service Firms: A 3D Synergy Framework. *International Journal of Information Systems in the Service Sector*. 2025. Vol. 16(1). 3. Jie H., Gooi L.M., Lou Y. Digital maturity, dynamic capabilities and innovation performance in high-tech SMEs. *International Review of Economics & Finance*. 2025. Vol. 99. 4. Ondřík P., Jankal R. Digital transformation: a comparative analysis of SME digital maturity models. *Entrepreneurship and Sustainability Issues, VsI Entrepreneurship and Sustainability Center*, 2025. vol. 13(1), p. 155-174.